

вчителів до впровадження прогностичної моделі розвитку початкової освіти та її функціонування (лекції, семінари-практикуми за розробленими програмами) з відповідними методами й техніками.

Основний етап методичної схеми — реалізаційний. Його реалізація передбачає такі процедури: розроблення стратегії, планування роботи, розроблення методики визначення ефективності впровадження субмоделі, побудова субмоделі розвитку початкової освіти, її оцінювання й пілотування, розроблення програми впровадження й забезпечення умов ефективності, впровадження субмоделі, визначення ефективності, оформлення й оприлюднення результатів впровадження, рефлексивний аналіз. Вибір кожної процедури зумовлений специфікою моделі — складністю, динамічністю, прогностичністю тощо. Подані процедури упровадження моделі пов'язані між собою нелінійно. Це дає змогу забезпечити прогностичним компонентам, що впливають на формування образу майбутнього результату, таку якість, як вірогідність, на відміну від обов'язковості, що створює умови для проявів творчої активності педагогів й урахування динамічності об'єкта. Для їх реалізації діяльність педагогів організовується через такі форми науково-методичної роботи, як творча майстерня (група), методичне об'єднання вчителів початкової школи (кафедра) і школа передового досвіду.

Підсумковий етап реалізується шляхом організації й проведення розширеного засідання методичної ради (ухвалює рішення про продовження чи припинення упровадження моделі) і роботи школи передового досвіду (оприлюднює результати роботи з упровадження й забезпечення режиму функціонування моделі).

На кожному з етапів відбувається формування певних умов, які сприяють ефективності впровадження прогностичної моделі розвитку початкової освіти. Так, на підготовчому етапі створюються соціально- й організаційно-педагогічні умови. На другому — організаційно-педагогічна (охоплює всі процедури), психолого-педагогічна, дидактична й ергономічна (процедури розроблення, пілотування й упровадження субмоделі). На підсумковому етапі створюється організаційно-педагогічна умова, яка сприяє логічному завершенню роботи.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ І ЗАСОБІВ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Гораш К. В., канд. пед. наук

У дослідженні проблеми прогнозування розвитку загальної середньої освіти (далі — ЗСО) одним із завдань було визначення й обґрунтування умов застосування виокремлених методів і засобів прогнозування в педагогічній практиці. Отже, в процесі дослідження визначено й обґрунтовано:

- **науково-методичні умови застосування методів і засобів прогнозування розвитку ЗСО:** 1) дотримання принципів прогнозування розвитку ЗСО (які розкрито Онищук Л. А. в Концепції прогнозування розвитку ЗСО); 2) комплексний підхід до вибору та застосування методів прогнозування розвитку ЗСО; 3) системний підхід до застосування методів і засобів прогнозування розвитку ЗСО; 4) діяльнісний підхід до застосування методів і засобів прогнозування розвитку ЗСО; 5) науково-методичний супровід застосування методів і засобів на етапах процесу прогнозування;

- **організаційно-педагогічні умови застосування методів і засобів прогнозування розвитку ЗСО,** що передбачають: 1) організацію застосування методів і засобів прогнозування розвитку ЗСО (наявність замовлення прогнозів щодо розвитку ЗСО, розроблення програми дослідження, визначення критеріїв відбору, форм надання інформації про об'єкт дослідження та результатів прогностичної діяльності, забезпечення моніторингу якості процесу прогнозування тощо), 2) підготовку педагогічних працівників до участі в процесі прогнозування як суб'єктів, так і респондентів (впровадження елективного курсу в закладах післядипломної педагогічної та закладах вищої педагогічної освіти й проведення науково-практичних заходів у закладах ЗСО з метою мотивації педагогічних працівників до участі в процесі прогнозування).

У цьому контексті йдеться про необхідність науково-методичного забезпечення і фахову організацію процесу прогнозування розвитку ЗСО та підготовку педагогічних працівників до прогностичної діяльності, зокрема вибору й застосування ними методів і засобів прогнозування розвитку освітніх об'єктів ЗСО на таких рівнях, як: вчитель (застосування прогностичного інструментарію для прогнозування освітнього процесу, формування освітнього середовища; розвитку, навчання і виховання учнів (учнівського колективу); перспективного планування навчального предмету і конструктивного планування уроку); керівники закладів ЗСО (для визначення рівня розвитку школи та розроблення й обґрунтування сценаріїв розвитку закладу в перспективі на 5–10 років; органи управління освітою району (міста) (для перспективного планування та розроблення концепцій, сценаріїв, прогностичних моделей розвитку системи освіти району на перспективу 5, 10, 20 років). Визначені науково-методичні та організаційно-педагогічні умови застосування методів прогнозування розвитку ЗСО сприятимуть підвищенню точності, об'єктивності й валідності різних видів прогнозів розвитку освітніх об'єктів.